

JanWillem Nijkamp: "Een goed leefnet is nooit te groot!"

LEEFNET TIPS & TRUCS

Wedstrijd- en witvissers maken gebruik van leefnetten om hun vangst tijdelijk in te bewaren – hetzij voor de weging na afloop van de wedstrijd of voor de foto. Deze netten zijn speciaal ontwikkeld voor het tijdelijk en zorgvuldig bewaren van vis, zodat die onbeschadigd weer kan worden teruggezet. Er zijn wel een aantal belangrijke zaken waar je op moet letten bij het gebruik van een leefnet. JanWillem Nijkamp geeft tekst en uitleg.

TEKST JANWILLEM NIJKAMP FOTOGRAFIE MILAN RINCK

Leefnetten zijn er in allerlei soorten en maten: rond, rechthoekig, fijnmazig, grofmazig, met hoepels aan de buitenkant, en zo kun je nog wel even doorgaan. Welk net voor jouw visserij nu precies het meest geschikt is, hangt af van verschillende factoren. Maar welk net je ook kiest, een leefnet is in ieder geval nooit te groot! Met het oog op het welzijn van de gevangen vis, is het van belang dat die voldoende ruimte heeft om te bewegen tijdens het verblijf in het net. Zo moeten leefnetten bij internationale wedstrijden, regionale selectie-

wedstrijden en de Nationale Topcompetitie voldoen aan bepaalde minimummaten: minimaal 4 meter lang en een doorsnee van 50 centimeter. Gelukkig nemen steeds meer wedstrijdvisserij dit goede voorbeeld over. Ook voor niet-wedstrijdvisserij is het goed hier even bij stil te staan voordat ze het eerste het beste netje

aanschaffen in de hengelsportzaak. Voor dat ene tientje meer investeer je wel in het verantwoord omgaan met de vis die je vangt.

STILSTAAND WATER

Zoals gezegd zijn er leefnetten te kust en te keur. Om je op

weg te helpen, zal ik proberen uit de doeken te doen waar je op moet letten bij de aanschaf en het gebruik van leefnetten. Daarbij maakt het type water – stromend of stilstaand – waar je vist een belangrijk verschil. Voor stilstaand water zijn er volop geschikte leefnetten

Op stromend water heeft een iets grotere maaswijdte de voorkeur, zodat het water er makkelijk doorheen kan en het net stil blijft liggen.

Een plastic zak met stenen dient om het net stevig te verankeren.

voorhanden. Ieder net met voldoende lengte is in feite geschikt. Of je nu kiest voor een ronde of juist rechthoekige vorm, doet op zich niet echt terzake en is vooral een kwestie van persoonlijke voorkeur. Het verdient wel de aanbeveling om een net te nemen dat gemaakt is van niet te grof en zacht materiaal. Dit om onnodige beschadigen aan de schubben van de vis te voorkomen.

STROMEND WATER

Voor stromend water dient het net aan een aantal voorwaarden te voldoen. Lang niet alle netten zijn namelijk geschikt voor gebruik in sterk stromend water zoals de IJssel, Rijn, Maas of Waal. Netten met te kleine mazen 'vangen' veel te veel water, met als gevolg dat ze door zowel de stroming als passerende scheepvaart uit positie worden getrokken. En een

steeds heen en weer bewegend net is niet bevorderlijk voor het welzijn van de vissen die daar in zitten. Kort gezegd heb je dus een net nodig met een iets grovere maaswijdte die het water goed door laat. Daarnaast is het aan te raden om een leefnet te kiezen dat is voorzien van kunststof of aluminium hoepels aan de buitenkant. Het net rust als het ware op de hoepels en maakt hierdoor zo min mogelijk contact met de stenen. Dit betekent dat de vis ook vrij is van de stenen en garandeert een aanzienlijk langere levensduur van je leefnet.

VERANKEREN

De enige juiste manier om vis te bewaren in een leefnet op de rivier is om je net stil in het water te laten liggen; net zoals op stilstaand water. Dat valt alleen niet altijd mee in het soms onstuimige rivierwater. De truc

is om het net te verankeren. Riviernetten zijn aan de onderkant doorgaans dichtgeknoopt en vaak bungelt er nog een restant touw onder. Dit laatste

dient om een verzwaring aan te monteren die het net op zijn plaats, gestrekt en dus mooi 'open' houdt. Die verzwaring is even simpel als goedkoop: een plastic zak met stenen! Doe een aantal stenen, dat mag best een paar kilo zijn, in een plastic zak en bevestig deze aan de buitenkant van je net – nooit aan de binnenkant, want dan kan de vis zich eraan beschadigen! Leg het net en de zak met stenen gestrekt stroomafwaarts, zodat het geheel perfect verankerd is en mooi op zijn plaats blijft liggen.

POSITIONERING

Zoals gezegd is het gestrekt en zo veel mogelijk onder water positioneren van je leefnet de enige juiste manier om dit te gebruiken. Het net dient dus zo dicht mogelijk bij het water te worden geplaatst. Is

LEEFNET TIPS VOOR DE RIVIER

- Plaats het net op een plek waar het direct onder de kant diep wordt. Het net blijft daar veel rustiger liggen dan op een ondiepe plek.
- Plaats het net met de stroomrichting mee. Alleen zo blijft het gestrekt en dus open liggen.
- Monteer het net bij voorkeur aan je zitkist en niet aan een losse bankstick tussen de stenen. De golven van een passerend schip zouden het net in dat laatste geval zomaar kunnen meesleuren.
- Wees niet zuinig met het ankergewicht onder aan je net. Hoe meer gewicht, des te beter het net blijft liggen.
- Op de Waal is het niet aan te raden om een leefnet te plaatsen op de strandjes tussen de kribben. De scheepvaart zorgt hier voor grote golven die het net onherroepelijk van zijn plaats sleuren. Vissend vanaf de krib kun je wel een leefnet plaatsen. Hier zit je op de stenen en is het onder de oever direct een stuk dieper.
- Op de IJssel gaat het plaatsen van leefnetten wel goed. Hier is minder scheepvaart en het water onder de kant een stuk dieper dan op bijvoorbeeld de Waal. Hier geldt wel dat hoe verder je naar de uitstromende kant zit, des te rustiger het water is.

Let er bij het positioneren van je leefnet op dat dit zich goed strekt en in stroomafwaartse richting komt te liggen.

LEEFNETONDERZOEK

De laatste jaren wordt er ook tijdens wedstrijden barbeel gevangen. Op verzoek van de Hengelsport Federatie Midden Nederland en Sportvisserij Oost-Nederland heeft Sportvisserij Nederland onderzoek gedaan naar de zichtbare (korte termijn) effecten op de barbeel na de opslag in leefnetten. Uit de eerste resultaten blijkt dat barbeel in een geschikt (rubber coating rondom de mazen, zodat de vis hier niet met zijn scherpe rugvin in blijft haken) en goed geplaatst leefnet kan worden bewaard.

Toch is de opslag van barbeel in leefnetten bij wedstrijden die door Sportvisserij Nederland worden georganiseerd niet toegestaan. Het barbeelseizoen loopt globaal van mei tot en met half oktober. Het eerste deel hiervan valt in de wettelijke gesloten tijd voor de barbeel (1 april t/m 31 mei), wanneer de vis na eventuele vangst direct dient te worden teruggezet. In de paaiperiode (mei en juni) is het niet wenselijk om barbelen in leefnetten te bewaren. In de maanden juli en augustus ligt de watertemperatuur van de grote rivieren vaak boven de 22°C en wordt opslag in een leefnet afgeraden omdat de barbeel gevoelig is voor zuurstofgebrek. Dit zou betekenen dat het opslaan van barbeel in een leefnet alleen voor de maanden september en de eerste helft van oktober een optie is. Het wordt daarom niet zinnig geacht de reglementen voor de wedstrijden van Sportvisserij Nederland voor deze korte periode te wijzigen.

Barbeel kan in een leefnet worden bewaard, maar vanwege de gesloten tijd, paaiperiode en hoge watertemperatuur in de zomermaanden is dit niet altijd toegestaan en/of wenselijk.

het water onder de oever te ondiep, neem dan de moeite om het net voor een zo groot mogelijk deel in het water te plaatsen. Op kanalen is dit weer een ander verhaal. Hier is het direct langs de beschoeiing vaak al enkele meters diep en heb je dikwijls te maken met scheepvaart. Door het diepe water hangt je net dus geheel verticaal. Naast voldoende

lengte moet dit dan ook een grote diameter hebben. Ook beschermrubbers op de hoeken of kunststof ringen aan de buitenzijde van je net zijn in deze situatie essentieel. Passerende boten zullen je net uit positie trekken, waardoor dit langs de houten of stalen beschoeiing schuurt. Dit kan uiteindelijk zelfs gaten in je net veroorzaken.

KAPOT TREKKEN

Na afloop van je vissessie haal je het net uit het water, weeg je de vis of maak je een paar foto's voordat je die weer terugzet. Het kan echter zo zijn dat het net niet meekomt omdat de zak met stenen vast is komen te liggen tussen de overige stenen op de bodem. Wanhoop in dat geval niet. Een stevige ruk doet de plastic

zak vaak al scheuren. De stenen blijven in het water liggen en de gescheurde zak blijft aan het net hangen. Het net is weer los en er ligt geen afval in het water; beter kan het niet. Let er wel op dat je een zak kiest die je kapot kunt trekken. Tegenwoordig zijn er ook zakken – waar onder andere wormen in worden verkocht – die zo sterk zijn dat je ze maar moeilijk kapot trekt. Met een beetje pech moet je dan zelf te water om de boel weer los te maken, wil je het leefnet niet kapot trekken.

LEEFNETCODE

Uit onderzoek blijkt dat het gebruik van een leefnet zeker niet nadelig hoeft te zijn voor de bewaarde vis. In het algemeen geldt echter: hoe minder handelingen er met een vis worden gedaan, hoe kleiner de kans op beschadiging. Iedere extra handeling betekent extra risico. Gebruik daarom alleen een leefnet als het nodig is, anders liever niet. Wil je een leefnet gebruiken of moet je net worden vernieuwd, kies dan voor een exemplaar met de volgende eigenschappen die aan de leefnetcode van Sportvisserij Nederland voldoet:

- een diameter van 40 cm of meer,
- een lengte van 2,5 meter of meer,
- een maaswijdte van maximaal 6 mm,
- knooploos gemaakt,
- van zacht materiaal gemaakt,
- voorzien van voldoende hoepels om het goed uit te leggen.

Zorg bij gebruik van het leefnet dat:

- een zo groot mogelijk deel van het net onder water is, zodat de vis het volume kan benutten,
- het leefnet bij voorkeur horizontaal gestrekt uit staat in plaats van verticaal,
- golven geen vat hebben op het leefnet om beschadiging van de vis te voorkomen,
- de vis zo kort mogelijk in het leefnet verblijft,
- er niet te veel vis in het leefnet zit,
- het leefnet voorzichtig wordt leeggemaakt.

Zorg dat het leefnet niet uit positie wordt getrokken door de golfslag van passerende schepen.